Tweede Kamer der Staten Generaal
Ter attentie van de Vaste Kamercommissie OCW
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Betreft: **Aandachtspunten wetsvoorstel van School naar Duurzaam Werk**

Utrecht, 29 januari 2025

Geacht kamerlid,

Donderdag 30 januari heeft u de gelegenheid om schriftelijk te reageren op het wetsvoorstel van School naar Duurzaam Werk. Het Bouwdepot is positief over het wetsvoorstel maar geeft u graag een aantal aandachtspunten mee om te zorgen dat de wet aansluit op de behoeften van onze doelgroep:

1. Leren van praktijkvoorbeelden
2. Ontschotten van wetten
3. Invulling van de leer-werktrajecten
4. Koppeling met de participatiewet

Wat is het Bouwdepot?

Het Bouwdepot zet zich in voor jongeren met serieuze problemen op weg naar volwassenheid. Zij staan er vaak alleen voor, hebben een verleden van dak- of thuisloosheid en geen startkwalificatie, werk of dagbesteding. Op dit moment zijn er 350.000 jongeren in Nederland die zich in zo'n kwetsbare positie bevinden en dit aantal stijgt.

Het Bouwdepot ondersteunt deze jongeren, in samenwerking met gemeenten, met een jaar lang maandelijks leer, ontwikkel - en leefgeld en begeleiding, waardoor zij hun leven weer op orde kunnen krijgen. De interventie zorgt ervoor dat de reguliere hulpverlening grip krijgt op een onbereikbare doelgroep en nu echt iets in handen heeft om deze jongeren veel effectiever te kunnen begeleiden.

Aandachtspunten wet School naar Duurzaam Werk

Het doel van het wetsvoorstel is om jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt te begeleiden naar duurzaam werk. Het Bouwdepot is positief over dit streven omdat onze doelgroep vaak het sociaal netwerk of de gezinssituatie ontbeert die hen hierin ondersteunt en motiveert. Het Bouwdepot is het ook zeer eens met de probleemanalyse die ten grondslag ligt aan deze wet, namelijk dat het deze jongeren aan adequate hulpverlening ontbreekt en dat het voor gemeenten en hulpverleners lastig is om grip te krijgen op deze doelgroep.

Daarbij geven we wel de kanttekening dat voor veel van de jongeren in deze doelgroep de stap naar een baan een grote stap is, vanwege de multiproblematiek waar zij mee te maken hebben. Daarom vereisen zij de juiste begeleiding.

1. Leren van praktijkvoorbeelden

De ministeries ondersteunen de regio's om te leren van meerdere veelbelovende praktijken, waarin het gemeenten lukt om samen met andere partners een integrale aanpak neer te zetten. Dit geldt specifiek voor de aanpak van jongeren met multiproblematiek (p.59). Het Bouwdepot is zo een veelbelovende praktijk. Tien gemeenten gingen al aan de slag met onze interventie om jongeren met multiproblematiek te ondersteunen. In Eindhoven verloopt deze samenwerking o.a. via het Doorstroompunt, zie deze link voor meer informatie. Zij kozen voor een aanvullend specifiek traject met jongeren en het Bouwdepot om te leren hoe deze integrale holistische vernieuwende interventie aansluit bij de groep thuiszitters en jongeren die uit het MBO-onderwijs dreigen te vallen. Op dit moment ervaren gemeenten onvoldoende methodische oplossingen die adequaat aansluiten bij de doelgroep jongvolwassenen met multproblematiek.
En met succes. Uit onderzoek blijkt dat de aanpak van het Bouwdepot rendeert. Dankzij de interventie zijn de problemen van de jongeren niet verergert en zijn grotere maatschappelijke kosten voorkomen.

Helaas valt de interventie op dit moment buiten de kaders van de participatiewet, omdat het Rijk dit categoriseert als inkomenssteun.

Is de minister bereid om het gesprek aan te gaan met staatssecretaris Nobel om te zorgen dat de kaders van de participatiewet aangepast worden op deze en soortgelijke interventies?

Zijn de ministeries bereid om meer te leren van deze veelbelovende praktijk en deze als best practice te verspreiden onder de regio's?

Voor dit laatste kijken we met veel belangstelling naar artikel 7a in de participatiewet in balans, waar gemeenten via een KAN-bepaling de mogelijkheid krijgen om maatwerk te bieden**.**

Staan gemeenten vrij om de middelen hiervoor in te zetten of worden het geoormerkte gelden? Kunnen deze middelen ook voor andere doelgroepen/vraagstukken gebruikt worden?

2. Ontschotten van wetten

Met dit wetsvoorstel stapt het Rijk in de rol van de 'goede ouder' om de jongeren met de juiste begeleiding op weg naar een goede toekomst te helpen. Helaas merken we in de praktijk dat pa en ma elkaar vaak tegenspreken. Zo zien we dat als dak- of thuisloze jongeren in onze doelgroep ondersteuning ontvangen via het ministerie van VWS, zij gekort worden op hun uitkering. Jongeren die een uitkering ontvangen, mogen vervolgens geen DUO aanvraag doen. Het is essentieel dat dit nieuwe wetsvoorstel deze tegenwerking tussen wetten tegengaat. We kijken daarom met belangstelling naar de vormgeving van de samenwerking tussen OCW , SZW en andere ministeries.

3. Invulling van de leer-werktrajecten

Daarbij zijn we ook heel benieuwd hoe streng deze 'ouder' gaat optreden. Uit ervaring weten we dat onze doelgroep veel baat heeft bij leer-werktrajecten. Een belangrijke pijler van deze wet. Tegelijkertijd hebben zij veel begeleiding nodig.

Staat de leerontwikkeling en het behalen van een startkwalificatie centraal of moeten de jongeren zo snel mogelijk aan het werk?

Welke voorwaarden worden er gesteld aan de begeleiding, moeten zij bijvoorbeeld eerst hun schulden afbetalen?

Werkgevers zijn vaak niet bereid tot het dragen van de kosten om deze jongeren te begeleiden bij het opdoen van de vaardigheden die zij nog ontberen. Worden er voldoende middelen vrijgemaakt voor deze begeleiding?

4. Koppeling met de participatiewet

We kijken daarom met extra aandacht naar de samenwerking tussen OCW en SZW. In het wetsvoorstel zit een duidelijke koppeling met de participatiewet. Het Bouwdepot heeft rondom de herziening van de participatiewet aandacht gevraagd voor de knelpunten in deze wet. De huidige participatiewet sluit namelijk niet aan op de behoefte van onze doelgroep, ook de beoogde voorziening is onvoldoende. Zie in de bijlage voor onze aandachtspunten.

Is de minister bereid om bij de staatssecretaris SZW aan te dringen op deze broodnodige veranderingen, voor de koppeling met de participatiewet wordt vastgelegd?

Tot slot

Om echt goed zicht te krijgen op het hoe en waarom van het Bouwdepot, gaat er echter niets boven een veldbezoek en een gesprek met deelnemers, hulpverleners, beleidsmakers en bestuurders die in de gemeentelijke praktijk met het Bouwdepot aan de slag zijn. Wij

nodigen u daarom graag uit voor een werkbezoek.

Uiteraard bent u en uw medewerker van harte uitgenodigd voor dit werkbezoek. Ook zijn we altijd bereid deze inbreng nader mondeling toe te lichten. U kunt mij bereiken via 06-30720138 of via marleen@hetbouwdepot.nl.

Veel succes met uw belangrijke werk.

Hoogachtend,

Marleen van der Kolk,
Directeur Stichting Zwerfjongeren Nederland/Stichting het Bouwdepot.